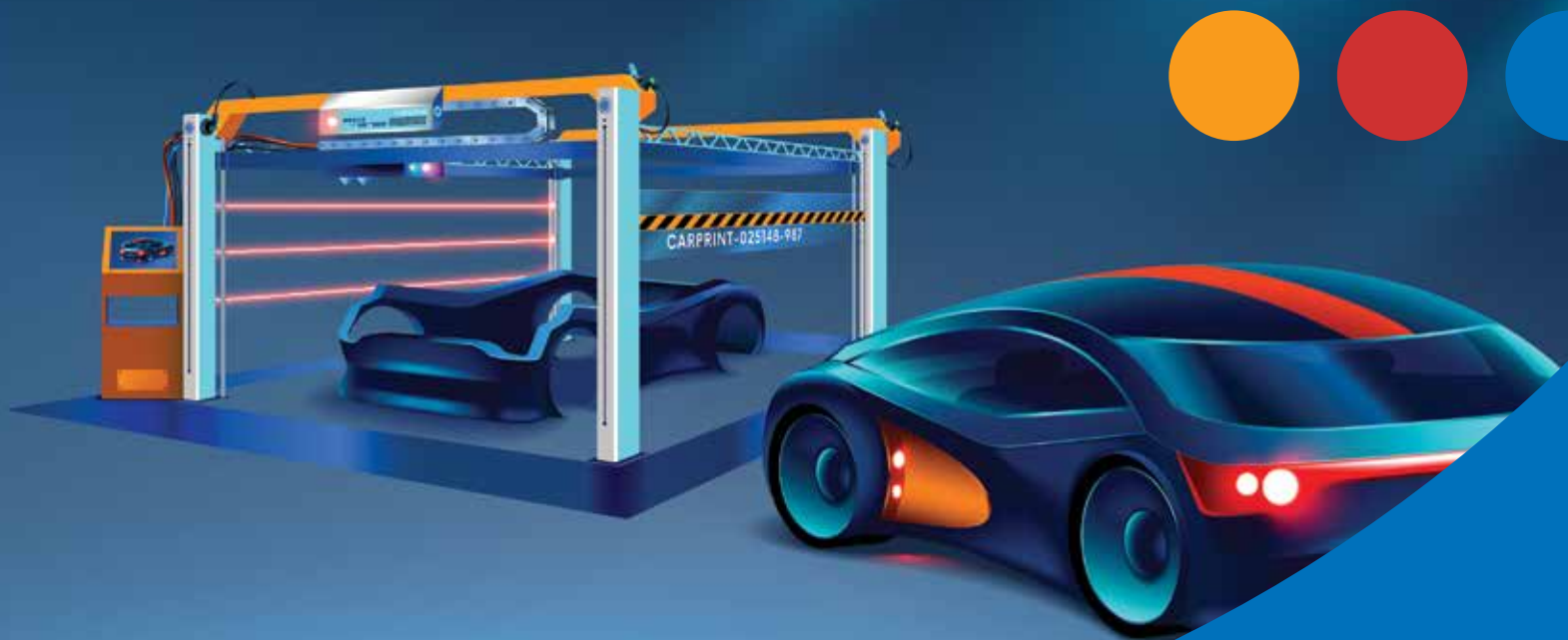

Raport roczny 2017

Fundacja PlasticsEurope Polska

PlasticsEurope
Stowarzyszenie Producentów Tworzyw Sztucznych

Spis treści

- 3 Z perspektywy europejskiej
- 4 Nasze priorytety
- 6 Przemysł tworzyw sztucznych w Polsce – Fakty i liczby
- 21 Informacja i promocja
- 26 Edukacja
- 32 Tworzywa sztuczne a środowisko
- 38 Odpady tworzyw sztucznych w liczbach
- 42 Wokół Gospodarki o Obiegu Zamkniętym
- 46 O Fundacji PlasticsEurope Polska

Z perspektywy europejskiej

Trzy nadrzędne cele Dobrowolnego Zobowiązania Branży Tworzyw „Plastics 2030” opublikowanego przez PlasticsEurope w 2018 roku to: zapobieganie przedostawania się tworzyw do środowiska, zwiększenie powtórnego wykorzystania oraz recyklingu odpadów tworzyw oraz poprawa efektywności wykorzystania zasobów. Dokument ten powstał jako bezpośrednia odpowiedź na Strategię dla Tworzyw, ogłoszoną przez Komisję Europejską w styczniu 2018 r. W kontekście debaty toczącej się wokół zagadnień związanych z odpadami i zaśmieceniem środowiska, Unia Europejska chce zostać światowym liderem w kwestii odzysku odpadów tworzyw w cyklu zamkniętym. Tworzywa są zbyt cenne, by je wyrzucać – to przesłanie PlasticsEurope jest naczelną zasadą w takich projektach jak „Recykling Rejs” w Polsce, czy niemiecka inicjatywa „Gemeinsam für mehr Gewässerschutz” mająca na celu zapobieganie zanieczyszczeniu wód. Co więcej, często zapomina się, że tworzywa są ważnymi materiałami w nowoczesnych technologiach ochrony środowiska, klimatu i zasobów naturalnych. Wszelkie plany wprowadzenia opodatkowania lub zakazu stosowania tworzyw są dla stowarzyszenia sygnałem do aktywnego udziału w toczącej się nieustannie debacie. PlasticsEurope Polska imponuje aktywnością na polu kontaktów z administracją rządową i lokalną, politykami, światem nauki i całym społeczeństwem na poziomie krajowym i europejskim, będąc ważnym sojusznikiem w upowszechnianiu wiedzy na temat wartości tworzyw. Działalność Fundacji PlasticsEurope Polska, kluczowego partnera w regionie centralnym współpracującego blisko z Austrią, Czechami, Niemcami, Słowacją, Słowenią, Szwajcarią i Węgrami, przynosi znaczące korzyści dla całej branży tworzyw sztucznych, wykraczające poza europejskie stowarzyszenie PlasticsEurope.

Dr Rüdiger Baunemann
Dyrektor Regionu Centralnego PlasticsEurope

Nasze priorytety

Jaap Rabou
Prezes Zarządu PlasticsEurope Polska

Czy słyszeli Państwo ostatnio o globalnym sukcesie, jaki odniosły tworzywa? Czy wiedzą Państwo, że tworzywa przeznaczone do kontaktu z żywnością są bezpieczne i spełniają najostrejsze normy unijne i światowe? Czy słyszeli Państwo, że zastosowanie tworzyw zamiast innych materiałów przyczynia się do redukcji emisji gazów cieplarnianych?

Prawdopodobnie takie informacje nie docierają do Państwa zbyt często, natomiast w codziennych przekazach medialnych pojawiają się najczęściej artykuły i wiadomości poddające w wątpliwość potrzebę stosowania tworzyw sztucznych. Chociaż tworzywa mają wiele cennych właściwości przyczyniających się do poprawy jakości życia współczesnego społeczeństwa, ludzie postrzegają tworzywa przez pryzmat zaśmiecenia odpadami plastikowymi środowiska, w tym mórz i oceanów. Ten palący i ciągle nierozwiązany problem powoduje, że mamy dwie krańcowo różne oceny tworzyw: „światowy sukces” tworzyw oczywisty dla przemysłu tworzyw, w odczuciu części opinii publicznej jest raczej „światowym horrorem”.

Wiele lat komunikowania o faktach i korzyściach związanych ze stosowaniem tworzyw oraz nasze wysiłki w udostępnianiu wiedzy na temat tworzyw jak największej grupie osób mogą zostać zniwelowane przez wizerunek plastikowych odpadów unoszących się na wodach oceanów. Żyjemy w stale zmieniającym się otoczeniu, w którym rzeczywistość jest oceniana na podstawie pierwszych wrażeń i odruchowych reakcji, nie zaś w oparciu o fakty, które dla społeczeństwa wydają się mieć mniejsze znaczenie i często są ignorowane lub zapominane.

Wraz z wprowadzaniem pakietu Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ), Strategii dla Tworzyw oraz projektu Dyrektywy ws. Jednorazowych Wyrobów z Tworzyw Sztucznych, przemysł tworzyw sztucznych stoi w obliczu nie tylko zmieniającej się opinii publicznej na temat tworzyw, ale również zaostrzających się wymagań prawnych. Fundacja PlasticsEurope Polska, będąca częścią ogólnoeuropejskiego stowarzyszenia PlasticsEurope, popiera nadrzędny cel europejskiego przemysłu tworzyw, jakim jest poprawa społecznego wizerunku tych materiałów i całego przemysłu poprzez zapobieganie zanieczyszczeniu środowiska odpadami tworzyw, zwiększenie powtórnego wykorzystania oraz recyklingu odpadów tworzyw, poprawę efektywności wykorzystania zasobów oraz przyśpieszenie wprowadzenia innowacji (które to cele są zawarte w Dobrowolnym Zobowiązaniu Branży Tworzyw „Plastics 2030” ogłoszonym przez PlasticsEurope).

Wdrażając lokalnie przedstawione powyżej cele, Fundacja PlasticsEurope Polska prowadzi liczne działania i projekty, a do najważniejszych zaliczyć można:

1. Aktywny udział w dyskusji na temat nowoczesnej gospodarki odpadowej, promowanie sprawdzonych metod zbiórki i recyklingu odpadów tworzyw sztucznych, edukowanie na temat konieczności odpowiedzialnych zachowań
2. Informowanie i edukacja na temat tworzyw sztucznych, ich innowacyjności i wszechstronności, ich wkładu w ochronę klimatu i zasobów naturalnych
3. Promowanie i wprowadzenie dobrowolnego programu branży tworzyw Operation Clean Sweep® mającego na celu zapobieganie stratom granulatu tworzyw i przedstawianiu się go do środowiska

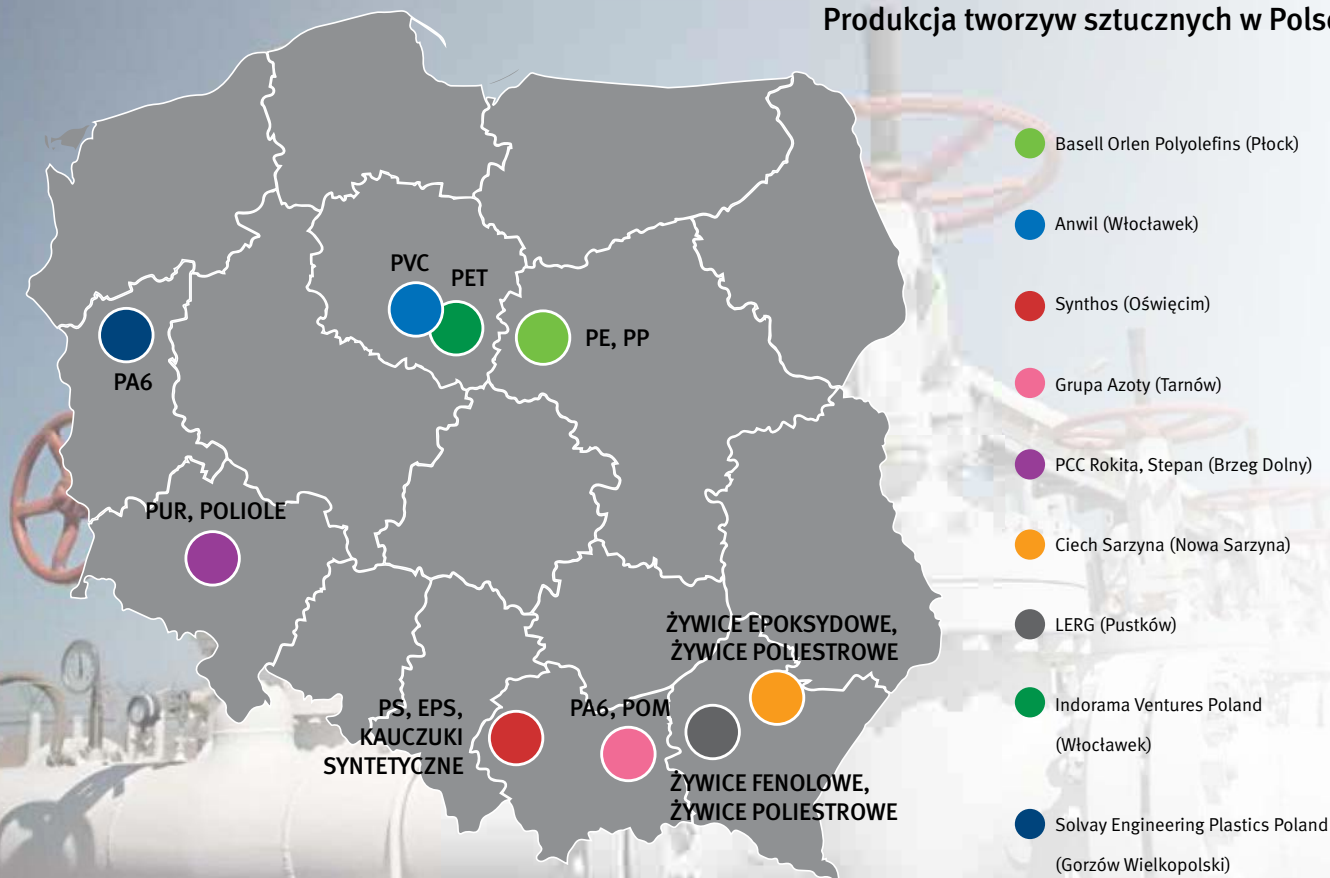
W niniejszym Raporcie Rocznym znajdują Państwo przegląd informacji na temat działalności i osiągnięć Fundacji PlasticsEurope Polska w 2017 r., a także aktualne informacje na temat przemysłu tworzyw, w tym dane dotyczące produkcji i zużycia tworzyw sztucznych oraz zagospodarowania odpadów tworzyw.

Miniony rok obfitował w wiele wydarzeń, które będą miały bezpośredni wpływ na branżę tworzyw. W najbliższej przyszłości czeka nas wytężona praca. Wspólnie możemy stawić czoła wyzwaniom dzięki współpracy w całym łańcuchu wartości branży tworzyw, przedstawiać lepsze rozwiązania, w tym projektowanie wyrobów, bardziej zaawansowane i innowacyjne materiały, a także piętnować niewłaściwe wykorzystanie tworzyw, zwłaszcza po okresie użytkowania wyrobów.

Fakty i liczby

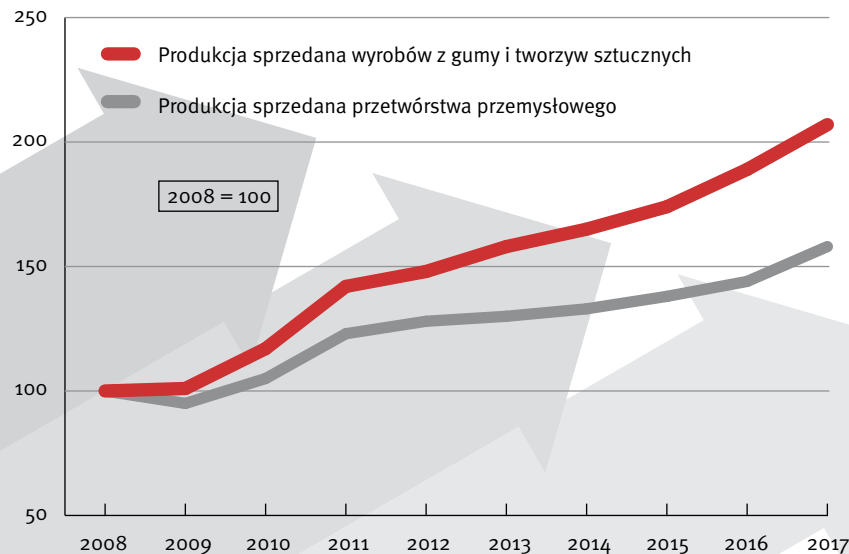
Produkcja tworzyw sztucznych w Polsce

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego branża tworzyw sztucznych od kilku lat utrzymuje wysokie tempo wzrostu, przekraczające wzrost PKB i całego przemysłu. W ubiegłym roku branża wykazała wzrost sprzedaży o ponad 9% (wobec wzrostu PKB o 4,4%). W ujęciu długoterminowym (ostatnie 10 lat) średnia stopa wzrostu rocznego branży tworzyw sztucznych wyniosła 8,4% i była o 60% wyższa od stopy wzrostu całego przetwórstwa przemysłowego i ponad dwukrotnie wyższa od średniego rocznego wzrostu PKB.

Przemysł tworzyw sztucznych na tle gospodarki Polski

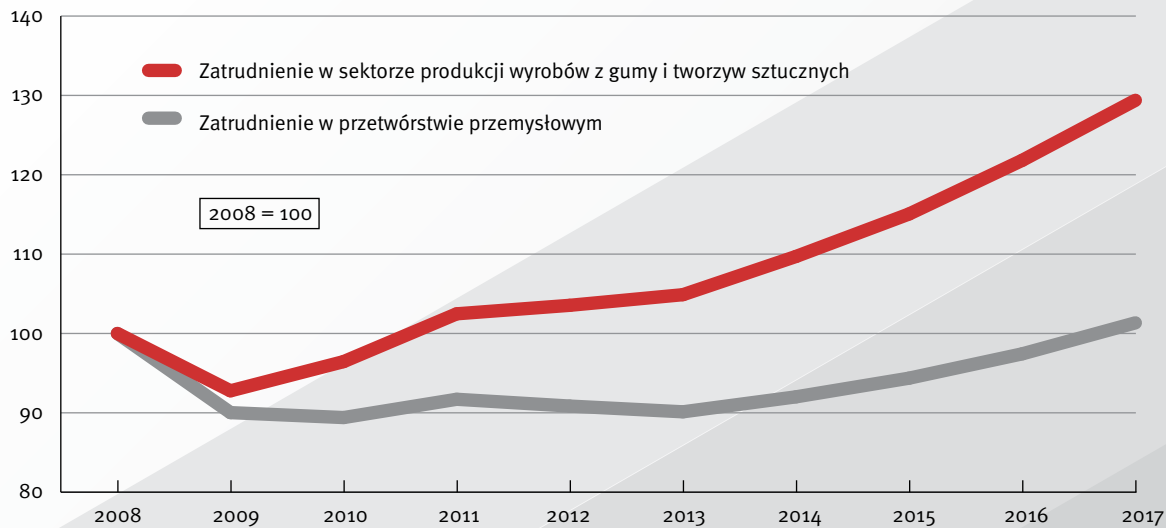
Dynamika produkcji sprzedanej

Źródło: Opracowanie Fundacja PlasticsEurope Polska na podstawie danych GUS

Przemysł tworzyw sztucznych na tle gospodarki Polski

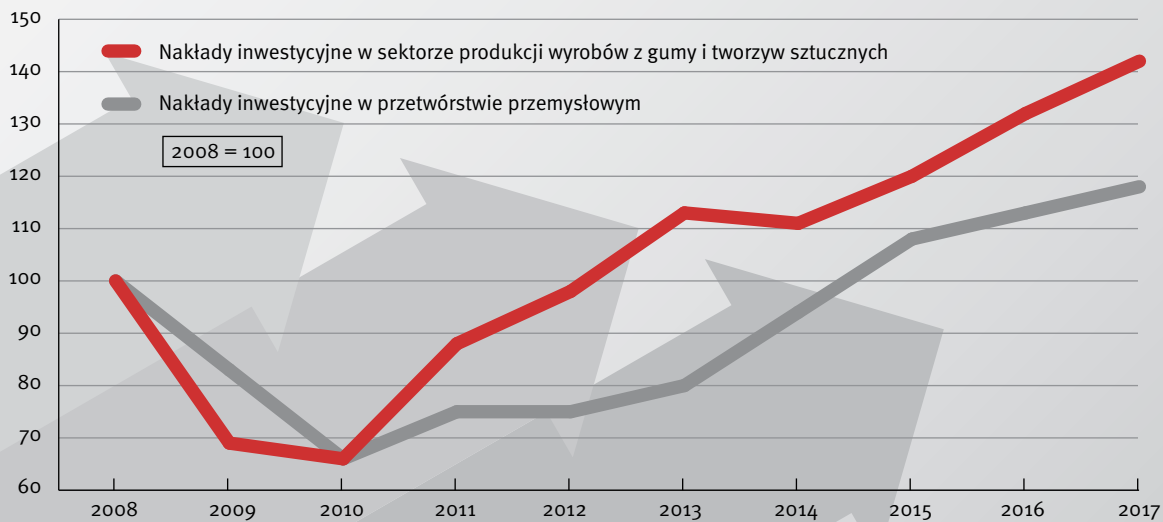
Dynamika zatrudnienia

Źródło: Opracowanie Fundacja PlasticsEurope Polska na podstawie danych GUS

Przemysł tworzyw sztucznych na tle gospodarki Polski

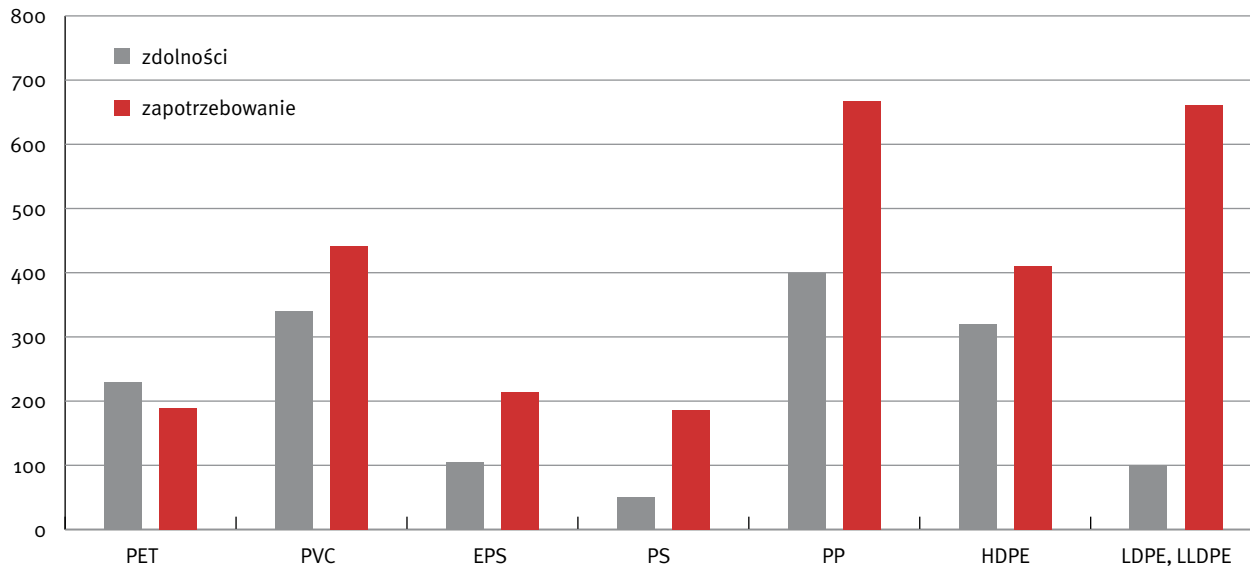
Dynamika nakładów inwestycyjnych

Źródło: Opracowanie Fundacja PlasticsEurope Polska na podstawie danych GUS

Bilans zdolności produkcyjnych* i zapotrzebowania** dla tworzyw wielkotonażowych w Polsce

tys. ton

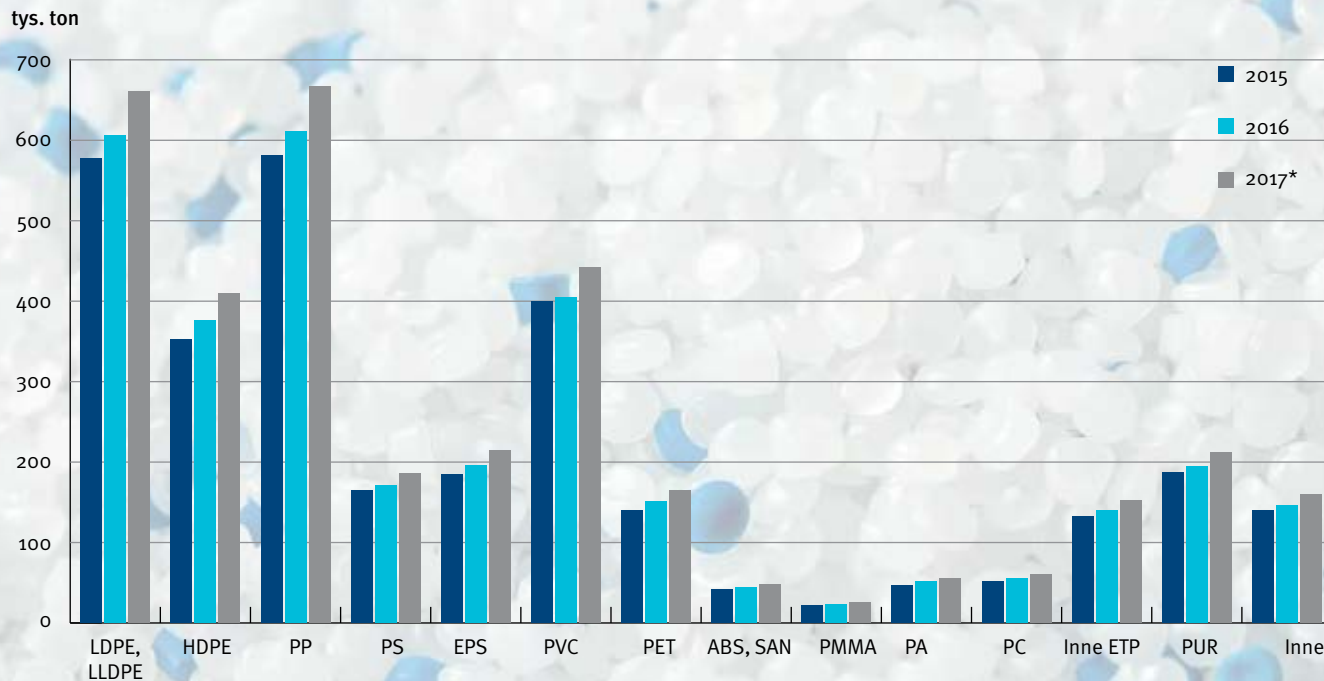

* Nominalne zdolności produkcyjne zakładów na terenie Polski (2017)

** Oszacowanie za rok 2017

Źródło: Opracowanie Fundacja PlasticsEurope Polska

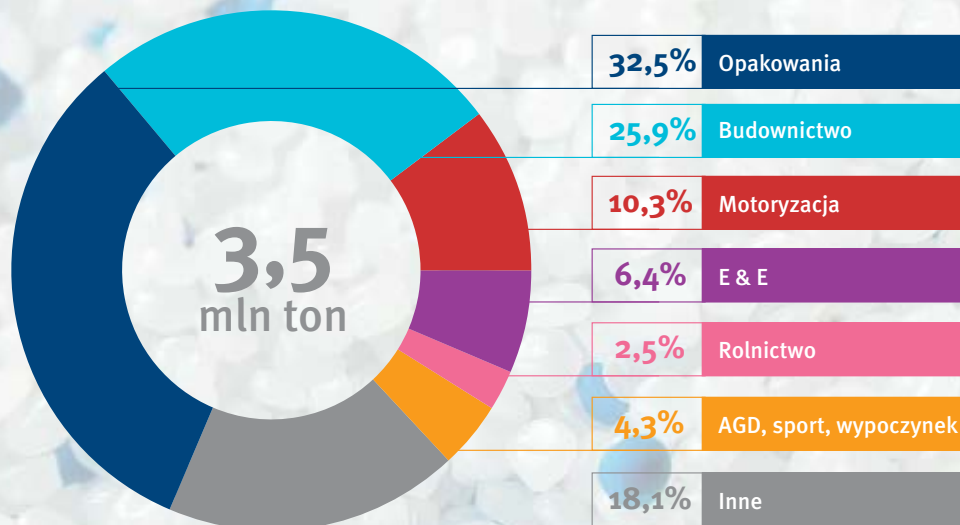
Zapotrzebowanie na tworzywa w Polsce wg polimerów

*) Oszacowanie w oparciu o indeksy produkcji Eurostat

Źródło : Eurostat / PlasticsEurope Market Research Group (PEMRG) / Conversio Market & Strategy GmbH

Zapotrzebowanie na tworzywa wg zastosowania w Polsce (2017*)

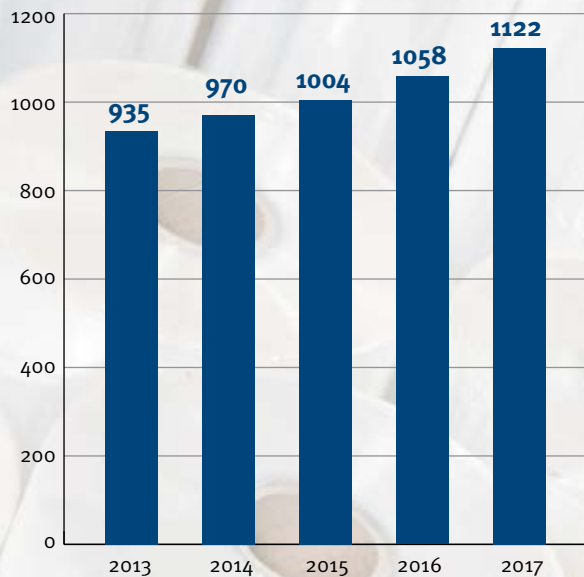

*) Oszacowanie w oparciu o indeksy produkcji Eurostat

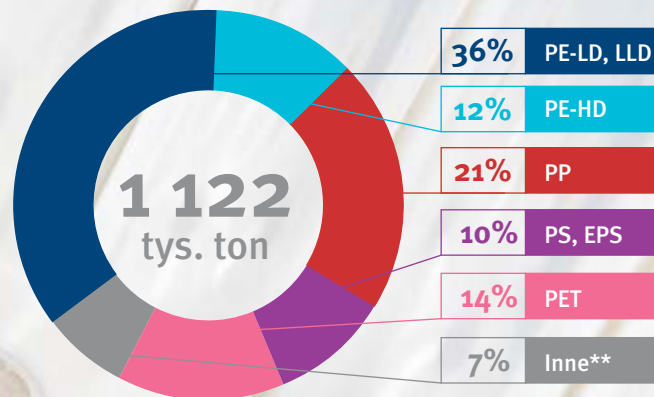
Źródło : Eurostat / PlasticsEurope Market Research Group (PEMRG) / Conversio Market & Strategy GmbH

Zużycie tworzyw do produkcji opakowań w Polsce

Zużycie 2013-2017* (tys. ton)

Wg rodzaju polimeru (2017*)

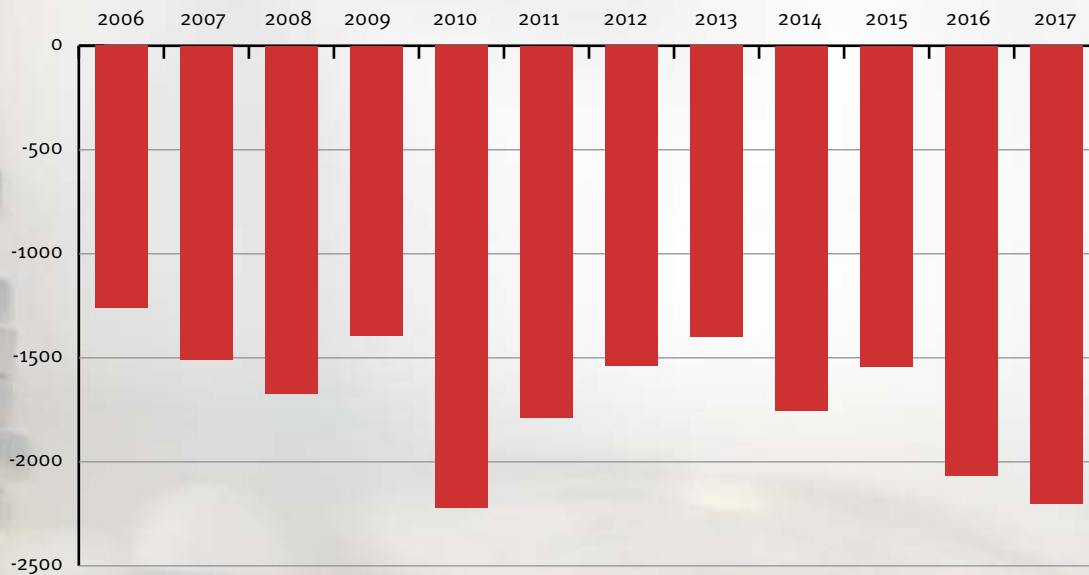
*) Wstępne oszacowania 2017 na podstawie zużycia w roku 2016 i wskaźników wzrostu branży w roku 2017 wg Eurostatu

** Inne: PVC, ABS, SAN, ASA, PMMA, PA, PCS, PUR

Źródło: Eurostat / PlasticsEurope Market Research Group (PEMRG) / Conversio Market & Strategy GmbH

Saldo handlu zagranicznego w Polsce

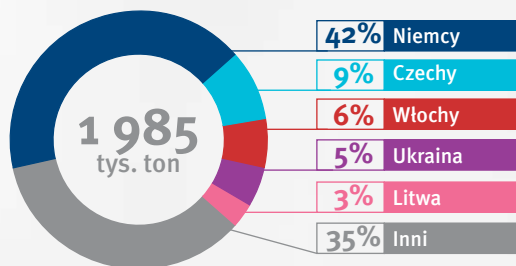
Tworzywa i wyroby z tworzyw łącznie
(tys. ton)

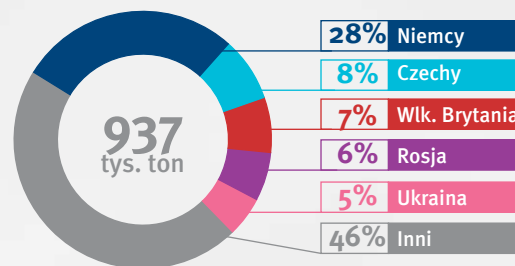
Źródło : Eurostat / obliczenia własne

Handel zagraniczny 2017 – główni partnerzy przemysłu tworzyw sztucznych w Polsce

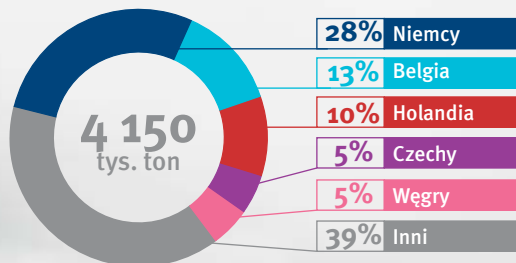
Produkcja tworzyw – eksport

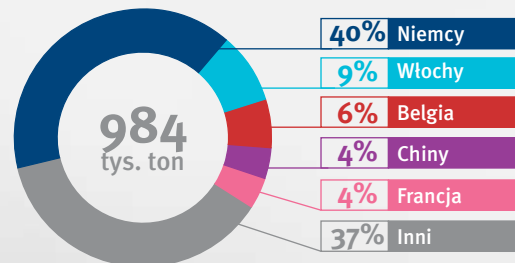
Produkcja wyrobów – eksport

Produkcja tworzyw – import

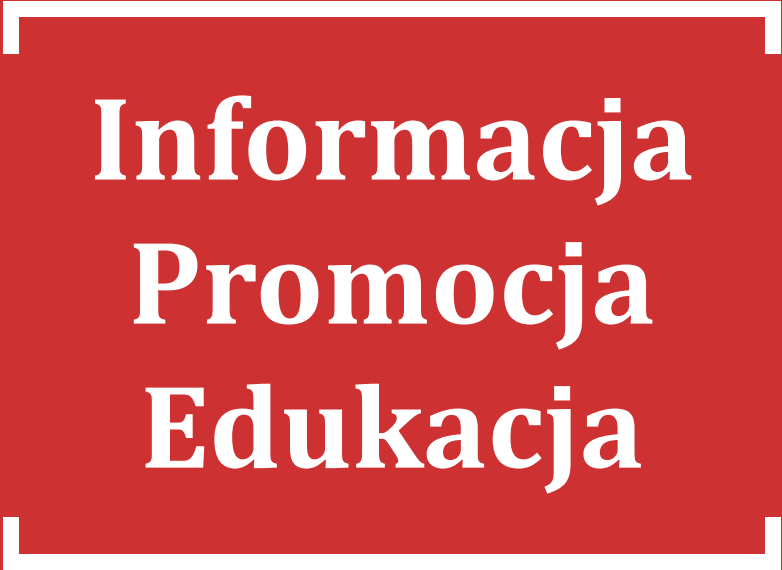

Produkcja wyrobów – import

Źródło : Eurostat / obliczenia własne

**Informacja
Promocja
Edukacja**

Dialog i współpraca

Fundacja PlasticsEurope Polska wspólnie z Polskim Związkiem Przetwórców Tworzyw Sztucznych od lat organizują coroczne spotkania branży tworzyw sztucznych w formie jednodniowych konferencji odbywających się hasłem „Perspektywy – Innowacje – Wyzwania”. Od roku 2016 spotkania te odbywają się w Kielcach, w przeddzień rozpoczęcia targów przetwórstwa tworzyw sztucznych i gumy Plastpol. Tematyka konferencji w roku 2017 dotyczyła przede wszystkim wpływu, jaki na branżę będzie miała gospodarka o obiegu zamkniętym oraz inne zmiany legislacyjne dotyczące tworzyw sztucznych i substancji chemicznych. Zgromadzeni na konferencji wiodący przedstawiciele przemysłu tworzyw sztucznych (producenci, dystrybutorzy, przetwórcy), branż powiązanych, a także przedstawiciele administracji państwowej, nauki i mediów branżowych mieli także okazję dyskutować o innowacyjności i konkurencyjności przemysłu w Polsce i Europie. Zagadnienia te Fundacja prezentowała także podczas innych konferencji przemysłu tworzyw sztucznych (Plastech, Plastinvent) oraz spotkań organizowanych przez firmy członkowskie. PlasticsEurope Polska utrzymuje również współpracę z uczelniami technicznymi, zapraszając ich przedstawicieli do udziału w projektach organizowanych przez Fundację, a także prowadząc wykłady dla studentów i pracowników.

Stała współpraca ze wszystkimi najważniejszymi uczestnikami łańcucha wartości przemysłu jest podstawą ekspertyzy, która pozwala Fundacji PlasticsEurope Polska skutecznie reprezentować przemysł w dialogu z administracją rządową. W roku 2017 wśród dominujących tematów tej współpracy znalazły się: zagospodarowanie odpadów tworzyw sztucznych w świetle implementacji nowego prawa odpadowego w Polsce i pakietu GOZ (str. 42), wprowadzenie mechanizmów zmniejszenia zużycia plastikowych torebek na zakupy, wzajemne uwarunkowania ustawodawstwa dotyczącego substancji chemicznych oraz harmonizacja przepisów dotyczących materiałów do kontaktu żywnością i z wodą pitną, a także opinie i rekomendacje dotyczące modyfikacji dyrektyw energetycznych EPBD i EED (str. 45). Przy wielu tematach Fundacja współpracowała z innymi organizacjami i stowarzyszeniami, m.in. Polską Izbą Przemysłu Chemicznego, Krajową Izbą Gospodarczą, Polskim Związkiem Przetwórców Tworzyw Sztucznych, Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin, Stowarzyszeniem „Polski Recykling”, Polskim Stowarzyszeniem Producentów Styropianu czy Stowarzyszeniem Producentów Systemów Izolacji z Poliuretanów „SIPUR”.

Informacja i promocja

Dziś trudno wyobrazić sobie współczesny świat bez tworzyw sztucznych. Mamy z nimi do czynienia niemal w każdej dziedzinie życia i możemy cieszyć się wygodą i funkcjonalnością, jaką oferują wyroby z tworzyw sztucznych. Elektronika, technologie informacyjne, medycyna, sport, produkcja energii, budownictwo, transport, opakowania – we wszystkich tych obszarach utrzymanie współczesnego standardu oraz dalszy postęp byłyby niemożliwe bez zastosowania innowacyjnych tworzyw sztucznych. Bardzo często są to rozwiązania niedostępne, jeśli chcielibyśmy użyć materiałów innych niż tworzywa sztuczne. Dzięki tworzywom można nie tylko uzyskać o wiele lepsze parametry i obniżyć koszty, ale przede wszystkim znacznie zmniejszyć zużycie energii i innych zasobów, przyczyniając się do ochrony naszej planety, a także zwiększyć bezpieczeństwo i ochronę zdrowia i życia ludzkiego.

Wiedza o pozytywnej roli tych materiałów w różnych aspektach współczesnego życia nie jest powszechna, a w opinii publicznej często dominuje negatywny przekaz na temat tworzyw, budowany w oparciu o nieprawdziwe informacje. Dlatego ważny element działalności Fundacji stanowi komunikowanie faktów o przemyśle tworzyw sztucznych oraz o roli tworzyw jako materiałów niezbędnych we współczesnym świecie. W tym celu Fundacja organizuje kampanie skierowane do różnych grup docelowych, prowadzi bieżący dialog z mediami, m.in. poprzez regularnie wydawane informacje prasowe i organizowanie wydarzeń z udziałem mediów, a także na bieżąco aktualizuje stronę internetową oraz publikuje broszury i raporty, dotyczące różnych zagadnień związanych z wykorzystaniem tworzyw sztucznych. Należy do nich m.in. publikowany co roku raport roczny Fundacji, który zawiera nie tylko przegląd najważniejszych obszarów działalności, ale także aktualne dane na temat produkcji i zapotrzebowania na tworzywa w Polsce. Natomiast dane na temat europejskiego przemysłu tworzyw sztucznych zawarte są w tłumaczonym na język polski dorocznym raporcie PlasticsEurope „Tworzywa – fakty”. Publikowane przez Fundację ulotki oraz plakaty informacyjne i edukacyjne dotyczą najważniejszych zagadnień związanych z wykorzystaniem tworzyw sztucznych w życiu codziennym oraz racjonalnej gospodarki odpadami tworzyw sztucznych. W 2017 roku opracowana została polska wersja językowa animowanego filmu na temat cyklu życia tworzyw sztucznych. Wydawnictwa i materiały PlasticsEurope Polska dostępne są na stronie www.plasticseurope.pl.

Spotkania prasowe poświęcone najnowszym danym na temat rynku tworzyw sztucznych, odbywające się tradycyjnie w maju, od kilku lat organizowane są wspólnie z Targami Kielce przy okazji targów Plastopol. W roku 2017 tematem przewodnim spotkania były wyzwania dla branży związane z nadchodzącymi zmianami legislacyjnymi związanymi z pakietem GOZ. Regularne spotkania z mediami odbywają się także przy okazji kampanii edukacyjnych (Europejska Debata Młodzieży, Recykling Rejs, kampania „Plastik nie do pieca”) czy wydarzeń branżowych (targi Plastopol, konferencja IdentiPlast – cykliczna konferencja organizowana przez PlasticsEurope od kilkunastu lat w różnych miastach Europy, poświęcona zagospodarowaniu odpadów tworzyw sztucznych). Z bardzo dobrym odzewem zarówno wśród społeczności lokalnych,

jak i w mediach spotkała się także siódma edycja akcji „Recykling Rejs – odzyskuj tworzywa sztuczne” prowadzona w roku 2017 na trasie Mazury – Warszawa (str. 36). Do całego społeczeństwa skierowana była także dwutygodniowa akcja informacyjna na temat szkodliwości spalania odpadów tworzyw sztucznych „Plastik nie do pieca”. Podczas kampanii w 3 wybranych regionach Polski (Kraków, Łódź, miasta Górnego Śląska) na ekranach LCD w środkach transportu miejskiego wyświetlany był animowany spot na ten temat. Do lokalnych mediów oraz wydziałów ochrony środowiska w lokalnych urzędach rozesłane zostały informacje na temat prawidłowego zagospodarowania odpadów tworzyw sztucznych (poprzez recykling i odzysk energii) oraz negatywnych skutków dla zdrowia wynikających ze spalania odpadów tworzyw sztucznych w domowych paleniskach.

Programy edukacyjne dla szkół

W ofercie edukacyjnej niewiele jest programów czy treści poświęconych twórcy sztucznemu. A przecież te materiały, dzięki swym niezwykłym właściwościom, skutecznie zrewolucjonizowały nasze życie. Dlatego Fundacja dużo uwagi poświęca działalności edukacyjnej prowadząc programy dla szkół, uczestnicząc i organizując lokalne i międzynarodowe projekty edukacyjne, a także współpracując z uczelniami i ośrodkami edukacyjnymi oraz firmami członkowskimi.

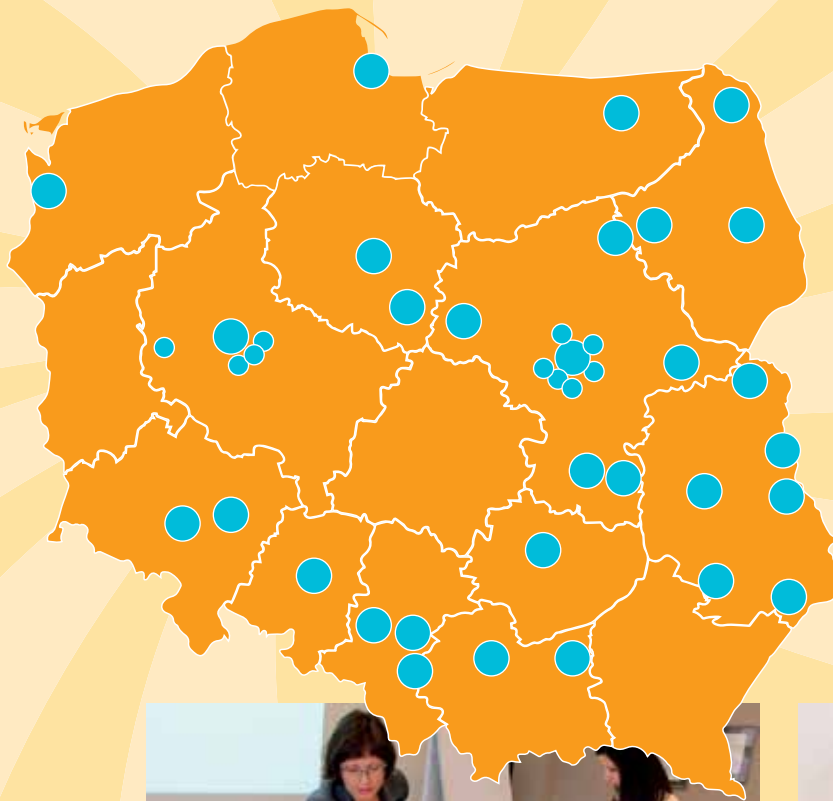
„Plastek i jego zaczarowane pudełko” to europejski program edukacyjny PlasticsEurope przeznaczony dla uczniów młodszych klas szkoły podstawowej. Stanowi pomoc w realizacji programu edukacji przyrodniczej i umożliwia dzieciom samodzielne wykonanie łatwych doświadczeń z wykorzystaniem tworzyw sztucznych. Fundacja prowadzi projekt w Polsce od ośmiu lat. Przy współpracy z lokalnymi ośrodkami doradztwa metodycznego i doskonalenia nauczycieli organizowane są bezpłatne warsztaty szkoleniowe dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i przyrody, które są połączone z dystrybucją pakietów edukacyjnych składających się z zestawu do doświadczeń oraz z kompletu książek dla uczniów wraz z materiałami pomocniczymi dla nauczycieli.

W 2017 r. program Plastek wprowadzono w kolejnych regionach Polski: w Katowicach, Gliwicach, Opolu, Giżycku oraz Gdańsku. Ponadto, podczas Festiwalu Nauki w Katowicach, targów edukacyjnych i innych wydarzeń edukacyjnych dystrybuowano broszurę informacyjną nt. programu. Ogółem w latach 2011-2017 Fundacja przekazała szkołom z całej Polski (patrz mapa) ponad 1460 pakietów edukacyjnych i przeprowadziła 57 szkoleń, w których wzięło udział blisko 1500 nauczycieli.

Program „Plastek i jego zaczarowane pudełko”
w latach 2011-2017 realizowany był w następujących
miastach:

Biała Podlaska, Białystok, Chełm, Gdańsk, Giżycko,
Gliwice, Katowice, Kielce, Kraków, Legionowo,
Lublin, Łomża, Nowy Tomyśl, Opole, Ostrołęka,
Oświęcim, Otwock, Ożarów Maz., Piaseczno, Płock,
Poznań i powiaty okołopoznańskie, Pruszków,
Radom, Siedlce, Suwałki, Szczecin, Środa Śląska,
Tarnów, Tomaszów Lubelski, Toruń, Warszawa,
Włocławek, Włodawa, Wołomin, Wrocław, Zwoleń

„Tworzywa sztuczne – nowoczesne materiały” to poświęcony materiałom polimerowym projekt edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych. Zainteresowane szkoły otrzymują bezpłatnie komplet książek i zestawy eksperymentalne do badania właściwości polimerów (próbki tworzyw wraz z broszurą informacyjną).

W 2017 r. projekt był promowany w szkołach technicznych kształcących w kierunkach związanych z chemią m.in. dzięki współpracy z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji (ORE), a także podczas Festiwalu Nauki w Katowicach oraz letnich kursów dla nauczycieli zorganizowanych przez Centrum Badań w Małej Skali w Toruniu. Zestawy edukacyjne były dystrybuowane podczas warsztatów

dla nauczycieli organizowanych przez Fundację oraz przy okazji innych projektów edukacyjnych, takich jak EYDC (patrz str. 30). W ramach projektu organizowane są dla nauczycieli cykliczne webinaria poświęcone tworzywom sztucznym, których uczestnicy otrzymują bezpłatnie zestawy edukacyjne. Webinaria te obejmują m.in. zagadnienia opisane w książce oraz eksperymenty i cieszą się dużym zainteresowaniem nauczycieli. W ankietach zwrotnych podkreślają oni dużą wartość i zapotrzebowanie na edukację w zakresie tworzyw. Pozytywną recenzję książki zamieścił również na swojej stronie internetowej Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Wspólne projekty edukacyjne

Fundacja organizuje wydarzenia edukacyjne również wspólnie z partnerami zewnętrznymi. W 2017 r. w szkołach, bibliotekach publicznych i centrach handlowych prowadzone były warsztaty dla dzieci „Opakowanie – nie śmieć! Od selektywnej zbiórki poprzez recykling do nowych wyrobów”, połączone z tematyczną wystawą plakatu. Warsztaty promowały nieśmiecenie i segregowanie odpadów oraz ukazywały znaczenie recyklingu i odzysku energetycznego odpadów tworzyw. PlasticsEurope Polska od wielu lat wspiera także projekty edukacyjne i działania CSR firm członkowskich, m.in. konkurs dla szkół regionu płockiego, organizowany przez firmę Basell Orlen Polyolefins. W 2017 r. przedstawiciele Fundacji wspierali swą wiedzą konkurs filmowy nt. wykorzystania tworzyw sztucznych jako innowacyjnych materiałów w różnych zastosowaniach.

Opakowanie - nie śmieć!

Plastikowe opakowania oddają nam wiele przysług podczas swojego życia.

MY ZAŚ MOŻEMY ODDAĆ PRZYJELNĄ ŚRODOWISKU, ZBIERAJĄC SELEKTYWNE ZUŻYTE BUTELKI I INNE PLASTIKOWE POJEMNIKI, TWORZYWA SZTUCZNE, Z KOTÓRYCH SĄ ONE WYKONANE. MOŻNA ODZYSKAĆ I POPRZEC RECYKLING WYPRODUKOWAĆ NOWE PRODUKTY. NIE SORTUJĄC BUTELEK TRAKTUJEMY JE JAK ZWYKŁE ŚMIECI. A SZKODA, BO I BUTELKI I INNE POJEMNIKI MOGĄ JESZCZE DŁUŻO DLA NAS ZROBIĆ. OCHRONIĆ ŚRODOWISKO I NIEODPRAWIALNE ZASOBY.

Inicjatywy europejskie PlasticsEurope: projekt EYDC

Po sukcesie pierwszej edycji konkursu European Youth Debating Competition, w 2017 r. stowarzyszenie PlasticsEurope oraz Europejskie Stowarzyszenie Producentów Petrochemikaliów EPCA po raz kolejny zorganizowało serię uczniowskich debat w siedmiu krajach europejskich (Francji, Hiszpanii, Holandii, Niemczech, Polsce, Włoszech i Wielkiej Brytanii). Celem tego wielowymiarowego projektu dla młodzieży w wieku 16-19 lat jest zachęcenie młodych ludzi do studiowania nauk przyrodniczych, techniki, inżynierii i matematyki (ang. STEM – Science, Technology, Engineering and Mathematics), a także stworzenie dla młodych ludzi międzynarodowego forum dyskusyjnego, na którym będą mogli wyrażać w przekonujący sposób swoje opinie i przemyślenia w myśl zasady „Connect – Listen – Learn – Collaborate” (Spotkaj się – Posłuchaj – Poznaj – Współpracuj). Polska debata finałowa pod hasłem *Realizacja zasady „Ludzie, planeta, zyski” w świecie cyfrowym: czy będzie tu miejsce dla petrochemii i tworzyw sztucznych?* odbyła się 30 maja na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej. Uczniowie z 13 szkół ponadgimnazjalnych z całego kraju dyskutowali o roli i znaczeniu petrochemii i tworzyw sztucznych we współczesnej erze cyfrowej. Mówcy oceniani byli przez jury złożone z przedstawicieli przemysłu, organizacji pozarządowych i mediów. Trójka zwycięzców reprezentowała Polskę podczas debaty finałowej, zatytułowanej *„People, Planet, Profit in the Digital Age: With or without petrochemistry and plastics?”*, która odbyła się na początku października w Berlinie, podczas 51 Roczego Spotkania EPCA. Jedna z polskich uczennic znalazła się na 3 miejscu w gronie 5 najlepszych młodych mówców z Europy.

Tworzywa sztuczne a środowisko

Nie śmieć! Plastikowa butelka z wodą przyniesiona na plażę waży ponad 1,5 kg, a pusta tylko 35 g. Nie powinno więc być żadnym wysiłkiem wrzucenie jej do pojemnika na odpady, lub – jeśli go nie ma w pobliżu – zabranie jej ze sobą z powrotem.

Operation Clean Sweep
Nie traćmy ani granulki

PlasticsEurope Operation Clean Sweep®
Report 2017

PlasticsEurope
Association of Plastic Manufacturers

„Nie traćmy ani granulki”
- realizując ten cel
chronimy morza i oceany!
b | Ty możesz mieć na to wpływ!

Operation Clean Sweep®
www.opcsweep.eu

Plastikowe śmieci niepożądane w środowisku

Problem zaśmiecenia środowiska wodnego nie jest zjawiskiem nowym, ale staje się coraz bardziej widoczny. Za śmieci w środowisku, nie tylko wodnym, odpowiedzialny jest nieefektywny system gospodarki odpadami oraz ludzie, którzy je tam porzucają. Każdy śmieć porzucony na lądzie, szczególnie tak lekki jak odpady tworzyw, prędzej czy później trafi do środowiska wodnego, splukany przez deszcz czy porwany przez wiatr. Odpady tworzyw, tak widoczne w środowisku wodnym, w ogóle nie powinny tam trafić, ponieważ mają dużą wartość jako surowiec wtórny np. w procesach recyklingu. Po raz pierwszy w ustawodawstwie dotyczącym zagospodarowania odpadów zaakcentowano konieczność ograniczenia zaśmiecenia środowiska morskiego – w nowym pakiecie GOZ redukcja zaśmiecenia środowiska morskiego zawarta jest w Planie Działań pakietu.

Organizacje przemysłu tworzyw sztucznych z całego świata, w ramach prowadzonej od 2011 roku inicjatywy „Marine Litter Solutions”, angażują się w liczne programy, których celem jest ocena skali zanieczyszczenia środowiska wodnego przez odpady plastikowe i ich rzeczywistego wpływu na ekosystem, a także promocja właściwych postaw prośrodowiskowych. Walcząc z zaśmieceniem środowiska, promujemy jednocześnie selektywną zbiórkę odpadów, która jest podstawą zwiększania recyklingu i zwracania do obiegu surowców. Co roku publikowany jest raport podsumowujący działania w ramach tej inicjatywy (www.marinelittersolutions.com) – obecnie zaangażowanych jest w nią 74 organizacji z 70 krajów.

Operation Clean Sweep® to z kolei dobrowolny program branży tworzyw sztucznych mający na celu zapobieganie stratom granulatu tworzyw sztucznych i ewentualnemu przedostawaniu się go do środowiska. PlasticsEurope Polska opracowało polską wersję językową broszury pomocniczej do realizacji programu oraz przygotowało cykl szkoleń dla podmiotów realizujących program – w Polsce jako pierwsza do programu przystąpiła firma Basell Orlen Polyolefins, producent polietylenu i polipropylenu. W Europie program realizowany jest przez firmy branży tworzyw sztucznych od roku 2015, a raport z realizacji programu wydany przez PlasticsEurope dostępny jest na stronie www.opcleansweep.eu, skąd można także pobrać różne dokumenty pomocnicze dla firm realizujących program oraz deklarację przystąpienia do programu.

Wśród 260 projektów informacyjnych i edukacyjnych realizowanych w ramach „Marine Litter Solutions”, które mają na celu podniesienie świadomości mieszkańców o konieczności prawidłowego obchodzenia się z odpadami ważne miejsce zajmuje akcja „Recykling Rejs – odzyskuj tworzywa sztuczne”, realizowana przez PlasticsEurope Polska wspólnie z podróżnikiem i ekologiem Dominikiem Dobrowolskim. Siódma edycja tej akcji – wyprawa kajakowa „Recykling Rejs 2017 Mazury – Warszawa” – wystartowała z Węgorzewa 5 czerwca, a zakończyła się w Warszawie 19 czerwca. Wyprawie towarzyszyły spotkania z mediami i lokalnymi społecznościami. Podczas finału w Warszawie podsumowane zostało 7 lat kampanii: łącznie ponad 5300 km, prawie 100 dni w kajaku, spływy największymi polskimi rzekami, odwiedzenie 13 województw, przekroczenie granicy kraju (Recykling Rejs 2014 z Warszawy do Berlina), wyprawa wzdłuż wybrzeża ze Szczecina do Gdyni (Recykling Rejs 2015). Akcja zyskała pozytywny oddźwięk w prasie, radiu i TV, a jej przebieg można było śledzić on-line na stronie internetowej www.recykling-rejs.pl.

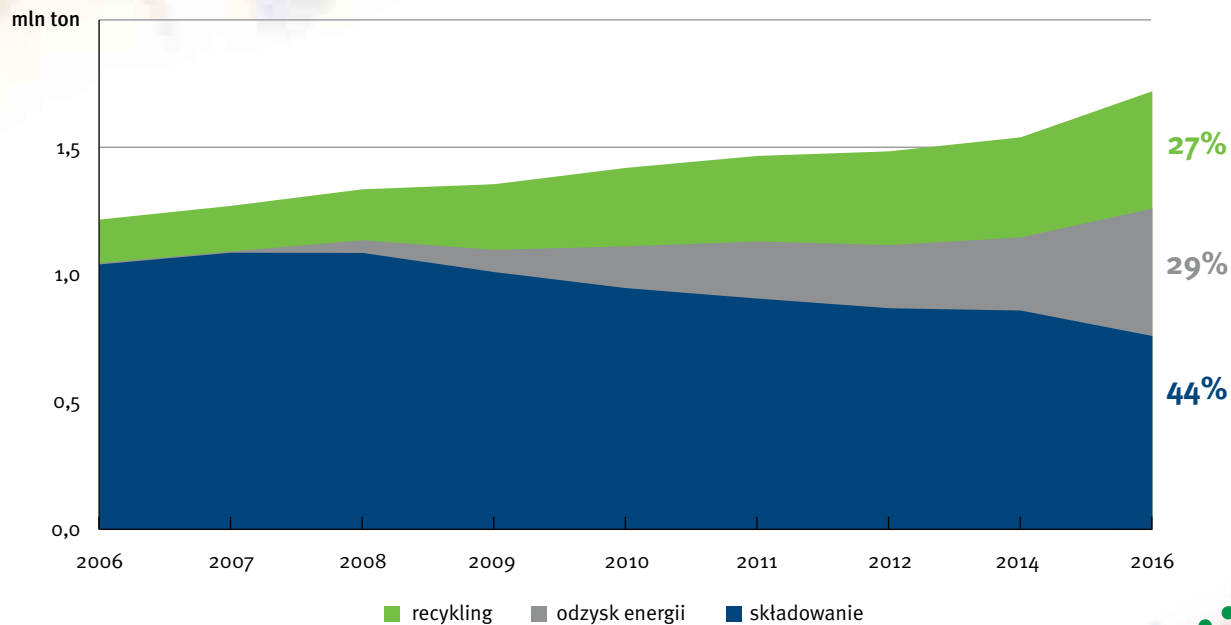
Odpady tworzyw sztucznych w liczbach

Wprowadzona w Polsce roku 2013 „rewolucja odpadowa” przenosząca własność odpadów komunalnych na gminy wprowadziła nowe podstawy do planowania systemu zagospodarowania odpadów. W ubiegłym roku dodatkowo wprowadzono zunifikowanie zbiórki selektywnej na terenie całego kraju, co powinno to przynieść efekty w postaci większych ilości lepszej jakości surowców do recyklingu. W ciągu 10 lat Polska zrobiła ogromny postęp w odzysku odpadów tworzyw sztucznych – obecnie poziom odzysku wynosi ponad 50% odpadów tworzyw sztucznych w porównaniu do 14% w roku 2006 (rys str. 39). Niezbędne jednak będzie dalsze radykalne zwiększenie poziomu recyklingu wszystkich odpadów komunalnych, w tym odpadów tworzyw sztucznych, w związku z nowymi wymogami europejskich i krajowych regulacji. Pakiet GOZ nakazuje, aby do roku 2025 poddawać recyklingowi 55%, a do roku 2035 – 65% odpadów komunalnych. W odniesieniu do odpadów opakowań z tworzyw sztucznych, nałożone przez UE poziomy recyklingu wynoszą 50% do roku 2025 i 55% do roku 2030. Jak trudnym zadaniem będzie osiągnięcie tych celów świadczą aktualne dane o recyklingu w Polsce – w roku 2016 poddano recyklingowi tylko 28% odpadów komunalnych (dane GUS).

Szacujemy, że w roku 2016 w Polsce wytworzono 1,72 mln ton pokonsumenckich odpadów tworzyw sztucznych. Porównując ostatnie dostępne dane (lata 2014, 2016) na temat odzysku odpadów tworzyw sztucznych w Polsce widać lekki wzrost stopy recyklingu – z 25 do 27% – oraz duży wzrost stopy odzysku energii – o ponad 10 punktów procentowych – do poziomu 29%. Po raz pierwszy większość odpadów tworzyw sztucznych została odzyskana, a na wysypiska trafiła mniej niż połowa odpadów (44%). Recykling opakowań z tworzyw osiągnął poziom 38% w roku 2016 (dane PEMRG), ale w dużej części opiera się on na łatwobieralnych odpadach z sieci handlowych i z transportu. Dalszy wzrost stopy recyklingu będzie możliwy dopiero, gdy w zdecydowany sposób zintensyfikowana zostanie zbiórka selektywna i recykling odpadów pochodzących z gospodarstw domowych.

Analizy wskazują, że ciągle jeszcze zbyt mało odzyskiwanych odpadów tworzyw sztucznych, które trafiają do odzysku, pochodzi ze strumieni odpadów opakowaniowych selektywnie zebranych z gospodarstw domowych i z handlu. Udział ten wynosi w Polsce ok. 19%, podczas gdy w kraju o znacznie lepiej zorganizowanym systemie gospodarki odpadami, takim jak Niemcy, poziom ten to 38%.

Zagospodarowanie odpadów tworzyw sztucznych w Polsce w latach 2006-2016

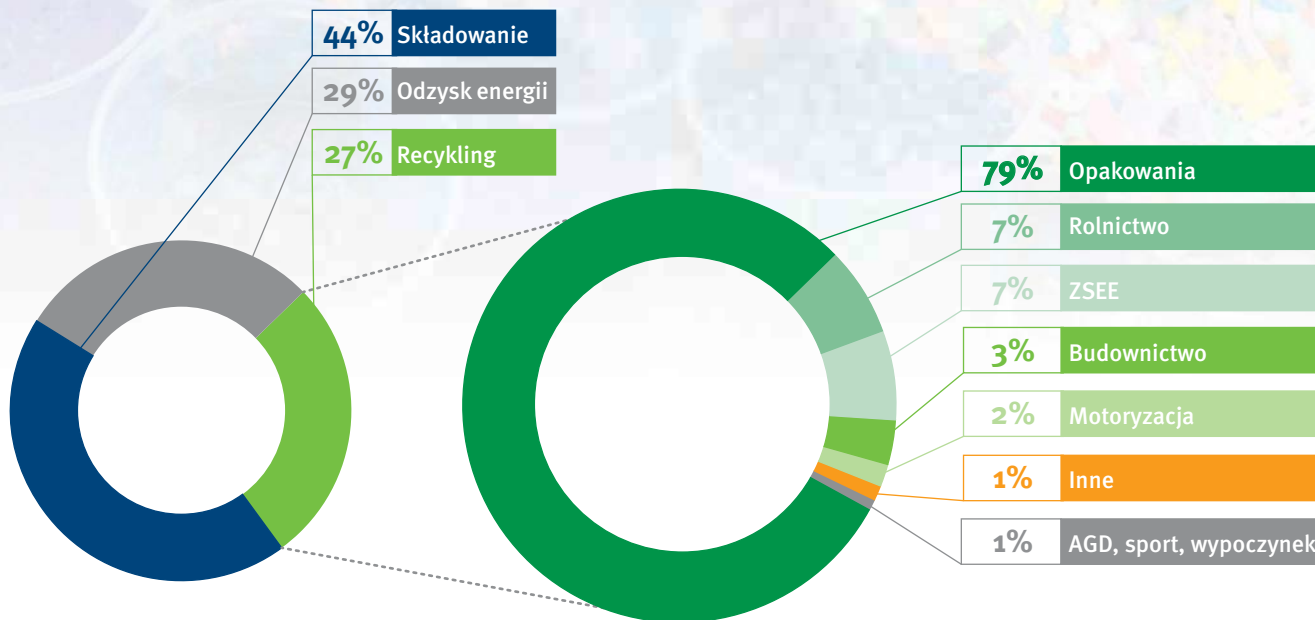
Źródło : Consultic / Conversio Market & Strategy GmbH

Większa dostępność odpadów zebranych selektywnie, a więc mniej zanieczyszczonych niż te wysortowane z odpadów zmieszanych, przekłada się nie tylko na zwiększenie poziomów recyklingu, ale także na lepszą jakość recyklatów i wyrobów z nich produkowanych. Zdecydowana większość odpadów tworzyw sztucznych przetwarzanych w recyklingu mechanicznym to odpady opakowaniowe (rys. str. 41). Stanowią one prawie 80% recyklowanych odpadów, następne miejsca zajmują odpady z rolnictwa (7%) i ze sprzętu elektronicznego i elektrycznego (7%).

Natomiast odzysk energii z odpadów tworzyw odbywa się głównie przez wykorzystanie w procesach przemysłowych paliwa z odpadów (tzw. RDF), w którym głównym składnikiem energetycznym są odpady tworzyw sztucznych. Wprowadzenie w roku 2016 formalnego zakazu składowania odpadów kalorycznych spowodowało wzrost zainteresowania przetwarzaniem odpadów na paliwa. Jednak ze względu na ograniczoną pojemność rynku obserwuje się ogromną nadpodaż tych paliw. RDF jest powszechnie wykorzystywany w cementowniach, gdzie zastępuje paliwa kopalne w piecach do produkcji klinkieru. Znaczące ilości nierecyklowalnych odpadów tworzyw sztucznych znajdują zastosowanie jako kaloryczny składnik wsadu w kilku nowo otwartych dużych spalarniach odpadów komunalnych. Z polskich oficjalnych statystyk odpadowych wynika również, że rozpoczęły się pierwsze próby współspalania RDF w elektrociepłowniach, gdzie paliwo to może zastępować węgiel. Obecnie nie jest to jeszcze ważny obszar zastosowania.

Paliwa gorszej jakości nie znajdują zbytu, w przeciwieństwie do RDF o dobrych i powtarzalnych parametrach. Wg oficjalnych raportów marszałków województw na składowiska prawie w ogóle nie trafiają odpady tworzyw w formie nieprzetworzonej, natomiast bardzo dużo odpadów magazynowanych jest w zakładach przetwarzających odpady. Formalnie zatem następuje odejście od składowania odpadów tworzyw sztucznych na wysypiskach, jednak czasowo składowane ilości w magazynach wytwórców sięgają kilku milionów ton. Zatem mimo zauważalnego postępu w odzysku odpadów tworzyw sztucznych w Polsce, droga do osiągnięcia ostatecznego celu branży tworzyw sztucznych „Zero plastics to landfills – Zero odpadów tworzyw sztucznych na składowiskach”, jest jeszcze daleka.

Zagospodarowanie odpadów i udział strumieni w recyklingu w Polsce (2016)

Źródło: Conversio Market & Strategy GmbH

Wokół Gospodarki o Obiegu Zamkniętym

W 2017 roku prace legislacyjne nad pakietem Gospodarki o Obiegu Zamkniętym (GOZ) weszły w końcową fazę. Fundacja PlasticsEurope Polska aktywnie uczestniczyła w dyskusji prezentując stanowisko branży na krajowych forach dyskusyjnych poświęconych pakietowi GOZ organizowanych przez różne zainteresowane strony, w tym administrację rządową, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Krajową Izbę Gospodarczą, organizacje odzysku opakowań czy organizacje branżowe. Eksperti Fundacji uczestniczyli w pracach ministerialnych grup roboczych powołanych do dyskusji nad kształtem Mapy Drogowej GOZ w Polsce (dokumentu programowego Ministerstwa Gospodarki), a także w opiniowaniu (na prośbę Ministerstwa Środowiska) raportów OECD w zakresie „Secondary Plastics Market” oraz „Design of Sustainable Plastics from a Chemicals Perspective”.

Na forum europejskim Fundacja komentowała i komunikowała na bieżąco ekspertom Komisji Europejskiej i polskim europosłom pracującym w Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) oraz Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) Parlamentu Europejskiego poprawki do pakietu GOZ proponowane przez europejską branżę tworzyw sztucznych. W krajowych pracach legislacyjnych w roku 2017 najważniejsze znaczenie z punktu widzenia branży tworzyw sztucznych miały projekty aktów prawnych i aktów wykonawczych do ustaw regulujących gospodarkę odpadami. Między innymi, Fundacja przedstawiała opinie branży w sprawie stawki opłaty recyklingowej dla lekkich torebek plastikowych na zakupy oraz w sprawie projektu rozporządzenia w sprawie standardów selektywnej zbiórki odpadów, a także uczestniczyła w posiedzeniach komisji sejmowych zajmujących się gospodarką odpadami.

Fundacja była także współorganizatorem konferencji „Tworzywa sztuczne w planie działania UE dot. gospodarki o obiegu zamkniętym” zorganizowanej przez EurActiv.pl w partnerstwie z Biurem Informacyjnym Parlamentu Europejskiego w Polsce, pod honorowym patronatem Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce. Dyskusja, w której udział brali przedstawiciele Komisji Europejskiej, Europarlamentu oraz polskiej administracji państwowej i kół gospodarczych, koncentrowała się przede wszystkim wokół tworzyw sztucznych jako jednego z pięciu zagadnień priorytetowych z punktu widzenia powodzenia koncepcji GOZ. Z jednej strony podkreślano

wyzwania dla przedsiębiorców i całej gospodarki, jakie GOZ pociąga za sobą, z drugiej zaś zwracano uwagę na konieczność zmian w przyzwyczajeniach i postawach konsumentów, zwłaszcza w odniesieniu do wyrobów z tworzyw sztucznych. W dyskusji wskazywano także na trudności w realizacji nowych poziomów recyklingu, które dotkną większość krajów UE.

PlasticsEurope od lat komunikuje korzyści płynące z odejścia od składowania odpadów tworzyw sztucznych (inicjatywa „Zero Plastics to Landfill”) i podkreśla znaczenie holistycznego podejścia do zagospodarowania tego typu odpadów, promując recykling i odzysk energii przy uwzględnieniu korzyści zarówno środowiskowych, jak i ekonomicznych. Oznacza to, że traktując recykling jako najbardziej korzystną opcję odzysku, należy zwracać uwagę na jego ekoefektywność, czyli ocenę jego opłacalności pod względem ekonomicznym i ekologicznym. Dostępne dziś techniki recyklingu i standardy zbiórki odpadów pozwalają na recykling na poziomie ok. 50-55%.

Powyżej tego pułapu recykling przestaje być ekoefektywny – staje się zbyt kosztowny, a dodatkowo może powodować więcej szkód niż korzyści dla środowiska.

Dyskusje dotyczące nowych modeli biznesowych, takich jak GOZ, muszą być oparte na wiarygodnych danych. Fundacja od kilku lat analizuje dostępne dane o zagospodarowaniu odpadów w Polsce (np. raporty marszałków województw). Choć jakość danych krajowych poprawia się z roku na rok, to ciągle jednak za najbardziej rzetelne i wiarygodne dane należy uznać opracowania specjalistycznej firmy Conversio (poprzednia nazwa – Consultic), wyspecjalizowanej w badaniach sektora odpadowego na potrzeby europejskiej branży tworzyw sztucznych. Fundacja dzieliła się swoją wiedzą ekspercką w zakresie danych odpadowych oraz najlepszych praktyk związanych z racjonalnym wykorzystaniem odpadów z szerokim gronem interesariuszy podczas licznych wystąpień na konferencjach i warsztatach. W wydarzeniach tych, organizowanych zarówno samodzielnie przez Fundację, jak i przez partnerów zewnętrznych (m.in. ABRYŚ, EKORUM, Stowarzyszenie Polski Recykling, REKOPOL, UNEP/GRIP, Krajowa Izba Gospodarcza organizacje samorządowe, jak np. z Mazurski Związek Międzygminny, czy firmy z branży odpadowej – Novago) udział brali przedstawiciele wszystkich zainteresowanych branż przemysłu i branży zagospodarowania odpadów.

Ochrona klimatu i jakość powietrza

Wdrożenie gospodarki niskoemisyjnej oraz poprawa jakości powietrza w krajach Unii Europejskiej będą możliwe poprzez ograniczenie zapotrzebowania budynków na energię i zmniejszenie emisji spalin, w tym gazów cieplarnianych. W ubiegłym roku kontynuowane były rozpoczęte pod koniec 2016 roku prace nad pakietem regulacji przedstawionym przez Komisję Europejską „Czystej energii dla wszystkich Europejczyków”. Zawiera on m.in. propozycje wprowadzenia zmian w dyrektywach unijnych dotyczących efektywności energetycznej (dyrektywa EED), charakterystyki energetycznej budynków (dyrektywa EPBD) oraz w innych aktach prawnych związanych z funkcjonowaniem rynku energii. PlasticsEurope Polska przedstawiła uwagi do pakietu europosłowi sprawozdawcy nowelizacji dyrektywy EED, wskazując na konieczność wdrożenia programów termomodernizacji budynków oraz renowacji istniejących zasobów budowlanych, a także na znaczenie izolacji z materiałów polimerowych dla powodzenia tych programów.

PlasticsEurope aktywnie wspiera europejską kampanię Renovate Europe, która postuluje wzrost do 2020 roku wskaźnika renowacji budynków z obecnego 1% do 3%. Lokalnym partnerem Renovate Europe w Polsce jest Inicjatywa Efektywna Polska, której Fundacja jest członkiem. Efektem wspólnie prowadzonych działań było powstanie Krajowego Programu Modernizacji Budynków Jednorodzinnych, w którym przedstawiono administracji rządowej koncepcję programu wykonawczego w zakresie modernizacji budynków jednorodzinnych oraz propozycję uzupełnienia rządowej Strategii Wspierania Inwestycji w Renowację Budynków.

Fundacja zainicjowała regularne spotkania branży izolacji tworzyw sztucznych, w których uczestniczyły firmy członkowskie PlasticsEurope, Polski Związek Przetwórców Styropianu, Stowarzyszenie Producentów Styropianu, Polski Związek Przetwórców Tworzyw Sztucznych i Polski Związek Producentów i Przetwórców Izolacji Poliuretanowych PUR i PIR „SIPUR”. Spotkania w roku 2017 dotyczyły przede wszystkim legislacji w zakresie zastosowania izolacji w fasadach budynków.

O PlasticsEurope Polska

PlasticsEurope Polska, fundacja reprezentująca producentów tworzyw sztucznych w Polsce, zrzesza 20 organizacji członkowskich (2018 r.) – zarówno krajowych producentów tworzyw sztucznych, zagraniczne koncerny prowadzące działalność w Polsce poprzez lokalnie zarejestrowane przedsiębiorstwa, jak i inne firmy z branży tworzyw działające na rynku polskim:

ALBIS Polska Sp. z o.o.

ARKEMA Sp. z o.o.

Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o.

BASF Polska Sp. z o.o.

Borealis Polska Sp. z o.o.

Brenntag Polska Sp. z o.o.

Celanese Engineered Materials

CIECH Sarzyna S.A.

Covestro MS Global AG – Oddział w Polsce

Dow Polska Sp. z o.o.

Evonik Resource Efficiency GmbH Sp. z o.o. Oddział w Polsce

Ineos Styrolution Poland Sp. z o.o.

Krakchemia S.A.

SABIC Poland Sp. z o.o.

Solvay Engineering Plastics Poland Sp. z o.o.

Synthos S.A.

Total Petrochemicals&Refining SA/NV (Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce

Trinseo Europe GmbH Przedstawicielstwo w Polsce

Versalis International SA Oddział w Polsce

VYNOVA International nv

Władze Fundacji stanowią Zarząd i Rada Fundacji, w skład której wchodzi przedstawiciele zrzeszonych firm.

[Władze Rady Fundacji]

PRZEWODNICZĄCY:
Piotr Kwiecień
(SABIC Poland Sp. z o.o.)

WICEPRZEWODNICZĄCY:
Jerzy Marek Urbańczyk
(Albis Polska Sp. z o.o.)

[Zarząd Fundacji]

PREZES:
Jaap Rabou
(Basell Orlen Polyolefins Sp. z o.o.)

CZŁONEK ZARZĄDU:
Marcin Bereza
(Dow Polska Sp. z o.o.)

CZŁONEK ZARZĄDU:
Sławomir Galas
(BASF Polska Sp. z o.o.)

CZŁONEK ZARZĄDU:
Martyna Matelska-Jucha
(Borealis Polska Sp. z o.o.)

[Pracownicy Fundacji]

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY:
Kazimierz Borkowski

MENEDŻER DS. KOMUNIKACJI:
Anna Kozera-Szałkowska

MENEDŻER DS. BEZPIECZEŃSTWA
UŻYTKOWNIKÓW I OCHRONY
ŚRODOWISKA:
Grzegorz P. Rękawek

PROJEKTY EDUKACYJNE:
Edyta Wielgus-Barry

Fundacja PlasticsEurope Polska

ul. Trębacka 4 pok. 109

00-074 Warszawa

T/F: +48 (22) 630 99 01/10

email: info.pl@plasticseurope.org

www.plasticseurope.org

